

Program działalności Klubu „Pod Kolumnami” we Wrocławiu

W programowaniu działalności Klubu „Pod Kolumnami” niebagatelną rolę odgrywają czynniki takie jak: położenie na mapie kulturalnej Wrocławia (odnalezienie swojego miejsca wśród wielu miejskich instytucji kultury), lokalizacja (siedziba klubu przy pl. Św. Macieja 21 na śródmiejskim osiedlu Nadodrze oraz nowopowstająca filia klubu – Galeria TOY PIANO przy ul. Ruskiej 46 A), finansowanie (z dotacji miejskiej oraz samodzielnie wypracowanych środków) i inne. Ze względu na niewielką kubaturę podstawowa jednostka klubu przy placu św. Macieja 21 może być mylona z klubem osiedlowym czy domem kultury. Po części klub spełnia także te funkcje, jednak przede wszystkim jako instytucja miejska kieruje swą ofertę do ogółu wrocławian i swój program definiuje w bardzo szerokim spektrum kulturalno-artystyczno-edukacyjnym.

Warunki lokalowe Klubu to:

- **sala** o pow. 70 m², z niewielką sceną + fortepian Blüthner, pomieści ok. 70 osób. Posiada duże lustro i klimatyzacja co stanowi niewątpliwe atuty tej sali, umożliwiające różnorodne jej wykorzystanie (koncerty, imprezy etno, warsztaty ruchowe, kursy taneczne, projekcje filmowe)
- **mała sala** o charakterze kawiarnianym, pełni również funkcję galerii, na ok. 40 osób – idealna na kameralne spotkania: wykłady, spotkania dyskusyjne, wernisaże itp. W niej prezentowane są wystawy, m.in. fotografii.
- **salonik** z klimatycznym wystrojem dopełnia ofertę lokalową; sala dla niewielkiego grona max. 10 osób. Zaaranżowane stylowymi meblami pomieszczenie zapewnia przyjazną aurę różnym, również nieformalnym spotkaniom.
- **mini barek** z kawą, herbatą i napojami

Aura miejsca, którą tworzymy w klubie, to mozaika wynikająca z postaw zarówno pracowników etatowych i instruktorów zajęć prowadzonych w klubie, jak również postaw samych uczestników i bywalców klubu.

Od kilku lat obserwujemy wzmożoną aktywność współczesnego społeczeństwa do oddolnego podejmowania inicjatyw w kulturze. Liczba istniejących organizacji pozarządowych w tym obszarze świadczy o pożądanym kierunku zmian wychodzących naprzeciw tym potrzebom. Współpraca partnerska, a niekiedy również komercyjna w ramach części wspólnej naszych priorytetów statutowych jest bardzo dobrym sposobem na podniesienie jakości obopólnych działań.

Osoby, które od lat uczestniczą w życiu klubu, niejednokrotnie same inicjują wydarzenia, współtworzą je, a często w pełni realizują. Działalność klubu w dużej mierze opiera się na zaufaniu i otwartości, tak jak w życiu, gdy dajemy kredyt zaufania i staramy się zrozumieć potrzeby nowo poznanych osób. Te potrzeby to chęć spełnienia czyjejs artystycznej pasji, czy stworzenie kulturalnej realizacji wydarzenia. Dysponując w klubie możliwościami różnych działań, niejednokrotnie sprawiamy, że z marzenia czy pomysłu rodzi się produkt kulturalny (artystyczny), zaproponowany przez uczestnika zajęć, amatora, przypadkowego gościa klubu, który „wpadł do nas na kawę”, ale przyniósł ze sobą ciekawy pomysł czy wizję wydarzenia. Nie ma dla nas znaczenia, czy jest to pojedyncza osoba (fizyczna), czy reprezentant NGO, czy ktoś oferujący nam współpracę z dużą instytucją. Pracownicy klubu każde zdarzenie, czy komunikat kierowany w naszą stronę, a mający sprowokować nas do twórczego działania, traktują jak wyzwanie i starają się z nim zmierzyć, wspierać je, rozbudowywać i wносить jak najwięcej wartościowej (w znaczeniu jakościowym) treści artystycznej czy poznawczej. Tutaj wyraźnie należy zaznaczyć, że staramy wystrzegać się kwalifikowania działań klubu w formy jakiegokolwiek orientacji politycznej, religijnej czy światopoglądowej, jeżeli już to tylko jako bezstronny dialog pomiędzy nimi. Naszym głównym kryterium jest jakość i wartość artystyczna prezentowanych wydarzeń oraz aktywizacja, edukacja i wzrost kompetencji twórczych uczestników naszych działań.

Klub ma obrazować wzorcowy model wymiany doświadczeń międzyludzkich w skali mikro na gruncie relacji przede wszystkim międzypokoleniowych oraz artystycznych (zawodowi artyści i amatorzy), społecznych (wspieranie słabszych społecznie grup czy jednostek przez stabilnych, wartościowych liderów czy grupy wsparcia) w warunkach zaaranżowanych tak, by być odbieranym jako przyjazne i otwarte, a jednocześnie oficjalne miejsce, gdzie na przekór panuje wręcz

domowa, luźna atmosfera. Proces ten wymaga czasu, empatii, zaufania oraz krytycznej analizy pod kątem bieżących wyników.

Obecny program Klubu Pod Kolumnami jest kontynuacją strategii opracowanej przez obecnego dyrektora klubu w 2010 r. w pracy napisanej na Wydziale Kulturoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego pt.: „Klub „Pod Kolumnami” – misja, strategia, kierunki działania” pod kierunkiem prof. Emila Orzechowskiego, opublikowanej w czasopiśmie naukowym UJ - „Zarządzanie Kulturą, vol. 11” (wydanym w 2010 roku). Głównym założeniem było stworzenie miejsca spotkań dla wszystkich odwiedzających to miejsce.

Klub jest i będzie miejscem zarówno dla tych, którzy chętnie uczestniczą i współtworzą wydarzenia kulturalne, jak i dla takich, dla których wartość przeżycia kulturalnego stanowi już picie kawy czy herbaty w gronie bliskich w klubowej galerii prezentującej różne formy plastyczne w ramach organizowanych wystaw. Miejscem spotkań w wymiarze społecznym, gdzie dochodzi do interakcji środowisk aktywnych twórczo i społecznie z grupami bardziej wycofanymi, często wykluczonymi z udziału w życiu społeczno-kulturalnym z różnych powodów. Kluczem do naszych działań w tym zakresie jest zdefiniowanie, a następnie wielostronne aktywizowanie takich wycofanych grup poprzez różne formy organizowanych działań. Takich działań, które usuwają bariery społeczne, edukują, nobilitują uczestników w swoich zainteresowaniach, pasjach, marzeniach twórczych tak, że stają się wartościowymi członkami społeczności. Sprzyja temu ścisła współpraca z różnymi instytucjami i organizacjami zajmującymi się statutowo grupami wykluczenia jak MOPS, Zespół Ognisk Wychowawczych „Iskierka”, Infopunkt Łokietka 5 i innymi.

Działalność miejsca, mimo ogólnospołecznej oferty, wiąże się z rytmem roku akademickiego. Stałe grupy warsztatowe aktywujemy na przełomie września i października. Już utworzone, prowadzimy najczęściej do końca czerwca kolejnego roku w zależności od charakterystyki prowadzonych zajęć.

PRACOWNIA FILMOWA

Jednym z programowych filarów naszych działań jest powstała w 2014 r. z dotacji MKiDN **pracownia filmowa**. Jej utworzenie, prowadzenie i stałe rozwijanie motywujemy diagnozą potrzeb kulturalnych kręgu odbiorców znajdujących się w zasięgu oddziaływania instytucji. Nasze działania w zakresie edukacji filmowej uzupełniają bogatą, wrocławską ofertę filmoznawczą (Festiwal Nowe Horyzonty, działania DCF-u, działania Centrum Technologii Audiowizualnych i inne). Naszym marzeniem i jednocześnie planem jest stworzenie w klubie amatorskiego Centrum Twórczości Filmowej. Aby zrealizować ten cel, równoległe z zajęciami dotyczącymi techniki filmowania i postprodukcji materiału filmowego (prowadzonymi przez Sabina Kluszczyńskiego), kontynuujemy prowadzone przez różnych prelegentów (m.in. Dominikę Gnatek – reżyserkę, laureatkę prestiżowej nagrody im. Lucjana Bokińca za najlepszy film w Konkursie Filmów Krótkometrażowych w Gdyni) warsztaty pisania scenariusza filmowego. Uczestników klubowej grupy filmowej angażujemy do filmowych wprawek wśród różnych grup artystycznych działających przy klubie. Głównie udaje się koordynować współpracę z grupą teatralną, która niejako z definicji działa w symbiozie z filmowcami. W kolejnych latach działań pracowni będą powstawać realizacje filmowe różnych zagadnień społecznych. Niektóre z planowanych to:

- powstanie filmu dokumentalnego o Towarzystwie Opieki na Zwierzętach oraz o osobach, które wiele w swoim życiu poświęciły czworonogom.
- cykl wywiadów z ciekawymi osobami, ważnymi dla Wrocławia, osiedla Nadodrza, mogącymi swym głosem wnieść wartościową treść w nurt dialogu międzykulturowego, społecznego
- video klipy z udziałem początkujących zespołów muzycznych z Wrocławia (zwłaszcza z Nadodrza)
- prowadzenie cyklicznych programów w formule telewizji internetowej tworzonych podczas zajęć w klubie jak również poza klubem
- prowadzenie zajęć w filii klubu w galerii TOY PIANO przy ul. Ruskiej 46 A pod kątem tworzenia i wykorzystywania muzyki w filmie i do filmu, efekty zastosowania dźwięku w obrazie itp.

Naszym celem jest doprowadzenie do uniezależnienia i pełnej sprawności klubowych grup filmowców, z których jedna już w tej chwili jest na zaawansowanym etapie samostanowienia.

W celach edukacyjnych rozważamy podjęcie współpracy z innymi grupami typu „film commission” zajmującymi się amatorsko lub półprofesjonalnie organizacją produkcji filmowych.

GRUPA TEATRALNA i PANTOMIMA

Zależy nam na umożliwieniu edukacji aktorskiej wszystkim zainteresowanym. Rozwijamy i będziemy wciąż tworzyć amatorski teatr wielopokoleniowy, bez barier. Grupy są i będą prowadzone przez zawodowych aktorów mających doświadczenie i wykształcenie pedagogiczne oferujące program będący mieszanką zarówno podstawowych umiejętności aktorskich, jak również dający możliwość eksperymentu. Miejsce dla siebie znajdują tutaj zarówno kandydaci do szkół aktorskich, jak również aktorzy eksperymentatorzy, poszukujący własnej drogi, również seniorzy. Zajęcia te najczęściej wieńczy przygotowany przez uczestników spektakl lub inna forma teatralna.

SPOTKANIA POETYCKO-LITERACKIE dla początkujących twórców

Jak dotychczas będziemy organizować cykliczne spotkania literacko-poetyckie prezentujące twórczość literatów amatorów, warsztaty literackie dla nich, konkursy i slamy poetyckie i inne.

Edukacja kulturalna

KULTURA TRADYCYJNA

Bazując na wieloletniej tradycji klubu będziemy nadal realizować program popularyzacji kultur etnicznych świata poprzez różne formy artystycznej edukacji:

- kursy tańców z różnych regionów świata (irlandzkie, afrykańskie, flamenco, orientalne, indyjski, bałkańskie tańce tańczone w kręgu itd.)

- okazjonalne koncerty zespołów folklorystycznych i odwołujących się w swojej twórczości do tradycji wybranego regionu świata

- spotkania z kulturą tradycyjną realizowane wspólnie z nieformalną grupą miłośników kultury tradycyjnej „Chatka Tańca” w ramach „Piątkowych wieczorów z kulturą ludową”; będą to różnorodne zajęcia warsztatowe oraz prezentacje (śpiew biały, nauka tańców etnicznych, warsztaty rękodzieła ludowego, warsztaty muzyczne), jak również okazjonalne (przeważnie raz w miesiącu) koncerty zespołów ludowych. Poziom merytoryczny zajęć w dalszym ciągu był bardzo wysoki, w związku z czym spotkania cieszyły się dużym zainteresowaniem uczestników. Stanowią w tej chwili wymierną wartość naszej oferty merytorycznej i mamy zamiar je w najbliższych latach kontynuować

- spotkania okolicznościowe (tradycyjne pisanie pisanek, warsztaty ozdób wielkanocnych, warsztaty tworzenia „martyniczek” itp.)

- ze względu na wieloletnią tradycję w klubie, szczególne miejsce w obszarze popularyzacji kultur etnicznych ma środowisko miłośników kultury irlandzkiej we Wrocławiu. W ubiegłym roku udało nam się zaangażować do prowadzenia zajęć z tańca irlandzkiego utytułowaną nauczycielkę posiadającą międzynarodowy tytuł certyfikowanego nauczyciela TCRG. Nadaje go wyłącznie światowa komisja tańca irlandzkiego An Coimisiún Le Rincí Gaelacha z Dublina, która jest najstarszą organizacją zrzeszającą tancerzy, nauczycieli, sędziów i egzaminatorów. Komisja tańca irlandzkiego organizuje egzaminy taneczne dla dzieci i młodzieży, mistrzostwa świata w tańcu irlandzkim, a także egzaminy nauczycielskie i sędziowskie. Aktualnie w Polsce poza Małgorzatą Szarycz jest jeszcze dwóch nauczycieli TCRG: w Trójmieście i Warszawie.

Certyfikat TCRG pozwala nauczycielowi zgłaszać uczniów na międzynarodowe zawody tańca irlandzkiego w tym na mistrzostwa Europy, które są jednocześnie kwalifikacjami do mistrzostw świata. Dodatkowo nauczyciel może współorganizować zawody lub egzaminy taneczne w swoim regionie. W związku z powyższym planujemy w kolejnych latach, pod egidą klubu Pod Kolumnami, zorganizować międzynarodowe mistrzostwa w tańcu irlandzkim we Wrocławiu we współpracy z jedną z większych wrocławskich instytucji posiadających dużą profesjonalną scenę z zapleczem dla tancerzy, niezbędną przy organizacji takiego wydarzenia.

Mamy zamiar zorganizować kolejne edycje ogólnopolskiego 3 dniowego festiwalu kultury afrykańskiej „FREAKY AFRYKI”, których 5 edycji udało nam się zrealizować angażując do udziału, jak również współorganizacji seniorów z naszego klubu. Jak co roku festiwal będzie wieńczył finałowy koncert z udziałem afrykańskich gwiazd muzyki i afro-dance i zapewne odbędzie się jak dotychczas na scenie Starego Klasztoru, z którym współpracujemy.

GALERIA KLUBOWA

Planujemy zgodnie z założeniami lat wcześniejszych organizować wystawy zarówno twórczo obiecujących amatorów, jak również zawodowych artystów. Kulminacyjnym punktem tych wydarzeń będzie wernisaż będący niepowtarzalną platformą możliwości wymiany doświadczeń utytułowanych artystów i amatorami. Klubowa galeria od lat posiada stałą, wyrobioną publiczność, która ceni sobie te comiesięczne spotkania.

OFERTA DLA SENIORÓW

Baczną uwagę będziemy zwracać na przygotowanie oferty dla grup wykluczonych lub takich, które mogą mieć wątpliwości, czy zajęcia w klubie są dla nich. Działania z naszej strony będą podlegać tutaj stałej ewaluacji. Szczególnie chodzi nam tutaj o seniorów. Zaproponujemy różne możliwości spotkań w klubie dla tej grupy wiekowej, m. in.:

- spotkania z kulturą afrykańską i tańcem afrykańskim dla seniorów
- TAI-CHI
- spotkania literacko–muzyczne z profesorem Bogusławem Bednarkiem cieszące się w klubie ogromną popularnością
- spotkania grup w ramach działań Uniwersytetu III Wieku
- projekcje filmowe i spotkania w galerii klubowej dla członków i sympatyków Stowarzyszenia „Przyjaciół w kryzysie” (grupa osób po przebytych chorobach psychicznych jak depresja itp.)

RĘKODZIEŁO, MALARSTWO, „WSZECHPRACOWNIA”

Będziemy proponować różnorodne zajęcia artystyczno-rzemieślniczo-twórcze.

Przykładowo proponujemy warsztaty tkackie, warsztaty kuchni roślinnej, warsztaty - „las w słoiku”, sztuka składania papieru „Origami”, warsztaty wiązania chust Furoshiki, warsztaty z malarstwa dla osób dorosłych i inne.

Program Filii klubu przy ul. Ruskiej 46 A (planowane otwarcie – końcówka 2019 roku)

Galeria TOY PIANO

Pod koniec 2019 r. planujemy rozpocząć działalność z zupełnie nowym projektem programowym w nowo przygotowywanej filii klubu „Pod Kolumnami” przy ul. Ruskiej 46 A. Prowadzone są tam aktualnie prace remontowe i adaptacyjne pod kątem naszych potrzeb ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Docelowo z końcem 2019 r. rozpocząć ma tam działalność galeria Toy Piano Pawła Romańczuka. W nowej placówce powstanie sala koncertowa, studio nagrań oraz część warsztatowa, która służyć będzie tworzeniu nowych instrumentów muzycznych. Nowa placówka stwarza nowe możliwości działania i rozwijania obecnych realizacji prowadzonych obecnie w klubie.

Obecnie możemy jedynie zarysować możliwe kierunki rozwoju i aktywności Galerii Toy Piano / Pracowni Małych Instrumentów na najbliższe lata :

[Od roku 2019]

1 - Galeria Toy Piano - stała ekspozycja około 300 instrumentów prezentowana będzie w pomieszczeniu o powierzchni 100m². Poza miejscem ekspozycji przestrzeń ta celowo nie będzie na stałe zajmowana tak, by można było organizować w niej wydarzenia spójne merytorycznie z kierunkiem działalności Małych Instrumentów.

Celem jest stworzenie stałego miejsca poświęconego rzadkim zagadnieniom dźwiękowym i muzycznym, oferującego dostęp do opisanych aktywności na wysokim poziomie estetycznym i jakościowym, w rozmiarze kameralnym.

Spodziewamy się odwiedzających, którzy chcieliby zapoznać się z kulturą toy piano. Z uwagi na unikalność ekspozycji (to pierwsza taka galeria na świecie) odbiorcami mogą być goście zagraniczni i krajowi, samodzielne lub zorganizowane grupy (np. lokalne szkoły muzyczne i ogólne, Akademia Muzyczna, Uniwersytet Wrocławski, Wydział Kulturoznawstwa).

Równoległe do obszaru toy piano rozwijane będzie zagadnienie historycznych form zapisu dźwiękowego, co w przyszłości będzie bazą dla kolejnej wystawy (choćby w ramach wystaw czasowych) oraz dla działalności edukacyjnej.

W ramach działalności Galerii pożądanymi działaniami powinny być :

- kameralne koncerty dedykowane nietypowym instrumentom muzycznym, rzadkim zjawiskom sztuki dźwięku
- projekcje dźwiękowe muzyki przestrzennej
- instalacje dźwiękowe, prezentujące współczesne formy dźwiękowych obiektów
- performance w sztuce dźwięku i w połączeniu ze sztukami pokrewnymi
- projekcje audio-video
- czasowe wystawy odnoszące się do kultury muzycznej
- prelekcje i wykłady dotyczące zagadnień dźwiękowych
- warsztaty - praktyczna edukacji w zakresie toy piano, form zapisu dźwiękowego, ale i również innych zagadnień rzemiosła dźwiękowego (m.in. gry na instrumentach, kompozycji, tworzenia muzyki ilustracyjnej, kontroli instrumentów w środowisku cyfrowym, konsultacji lutniczych, wymiany doświadczeń realizacji dźwięku, badania audiosfery, historii i tożsamości dźwiękowej Wrocławia i okolic itd).

Wymienione aktywności mogłyby być inicjowane i realizowane w oparciu o działalność własną lub we współpracy z innymi podmiotami, realizującymi zbieżne kierunki kultury dźwięku (np. wrocławski cykl Canti Illuminati, Canti Spacializati, Wydział Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego, dolnośląski festiwal Sanatorium Dźwięku, Festiwal Avant Art, stołeczny festiwal Targowisko Instrumentów, lokalne muzea, muzea specjalistyczne instrumentów muzycznych w Poznaniu i Berlinie, Instrumentów Ludowych w Szydłowcu). Dodatkową perspektywę wyznaczają projekty inicjowane przez zewnętrznych partnerów, spójne z działalnością merytoryczną Galerii Toy Piano (współpraca z Fundacją PozyTywka, z festiwalami Musica Polonica Nova, Survival, z Narodowym Forum Muzyki, Galerią Entropia, Akademią Muzyczną we Wrocławiu)

Możliwe działania od roku 2020 roku:

- Warsztaty budowy eksperymentalnych instrumentów muzycznych. Wspólne realizacje projektów, twórcze wykorzystanie zgromadzonych doświadczeń z 12 lat działalności oraz zasobów instrumentalnych i technicznych. Możliwość prac w zaadoptowanych warunkach do prac technicznych, możliwość rejestracji dźwięku, realizacji nagrań. Zapoznanie się i rozwój wiedzy na temat zagadnienia w wymiarze ogólnoswiatowym. Możliwe cykliczne prezentacje osiągnięć prowadzonych warsztatów. Inicjowanie aktywności w zakresie rozwoju symboli dźwiękowych miasta poprzez propozycje i realizacje miejskich obiektów i rzeźb dźwiękowych. Sprofilowanie działalności warsztatowej dla osób z różnych przedziałów wiekowych i stopni zaawansowania (w tym dzieci, młodzież, seniorzy). Ścisła współpraca z innymi ośrodkami edukacji artystycznej i rzemieślniczej (Akademia Muzyczna, Akademia Sztuk Pięknych, Politechnika Wrocławska).

W dalszej kolejności :

- powstanie biblioteki o profilu instrumentoznawstwa - udostępnianie literatury przedmiotu osobom zainteresowanym, pozycji rzadko obecnych w polskim obrocie księgarskim, stanowiących o horyzoncie specjalistycznej wiedzy w zakresie kultury instrumentów muzycznych, ich budowy, modyfikacji, napraw itd.
- Dźwiękowy Rower Miejski - przygotowanie i realizacja autorskiej koncepcji dźwiękowo-instrumentalnego pojazdu napędzanego siłą mięśni ludzkich, cyklicznie (np. raz w miesiącu) pojawiającego się na ulicach Wrocławia. Idea zakłada tworzenie nowej tradycji miejskiej przez wdrażanie symboli lokalnych (w tym przypadku elementów dźwiękowych i akcji performatywnych) identyfikujących tożsamość miejsca, podnoszących jego atrakcyjność przez unikalny charakter propozycji.
- organizacja Międzynarodowego Festiwalu Toy Piano - naturalna konsekwencja skupienia uwagi międzynarodowych środowisk muzyki współczesnej na Wrocławiu jako mieście, gdzie opublikowano pierwszą na świecie historię toy piano (Paweł Romańczuk "Fenomen Toy Piano" wyd. Format 2010) i gdzie powstaje pierwsza na świecie Galeria Toy Piano. Festiwal mógłby prezentować najważniejsze dokonania w tej dziedzinie, przedstawiać bieżące tendencje rozwoju, generować nową muzykę poprzez system zamówień Call for Scores.

W kolejnych latach:

- coroczne przeglądy inicjatyw twórczości "samoróbkowej", czyli ogólnokrajowe spotkania muzyków i kreatorów nowych form instrumentalnych, w połączeniu z prezentacjami koncertowymi, wystawienniczymi i wykładowymi.

Równolegle odbywałyby się prace typowe dla działalności Pawła Romańczuka i Małych Instrumentów, jak komponowanie, próby wykonawców, rejestracja dźwięku i realizacja nagrań, realizacja materiałów video, praca nad kolejnymi wydawnictwami, projektowanie i budowa nowych instrumentów, mechanizmów grających, instalacji, spotkania z przedstawicielami środowisk artystycznych, pedagogicznych i inicjowanie nowych form aktywności artystycznej, kulturalnej i edukacyjnej.